

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Escola Els Terraprims

Índex

Índex	2
0. Introducció	4
0.1. Presentació del document	4
1. Context sociolingüístic	5
1.1. Famílies i alumnat	5
1.2. Entorn	6
2. Tractament de les llengües al currículum	7
2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge.....	7
2.2. Llengua oral i llengua escrita.....	7
<i>Relació llengua oral i llengua escrita</i>	9
La llengua en les diverses àrees	9
Continuïtat i coherència entre cicles i nivells.....	9
Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular: atenció a la diversitat...	10
Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	10
Avaluació del coneixement de la llengua.....	11
Materials didàctics	11
2.3. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana	12
Introducció de la llengua castellana.....	12
Llengua oral	12
Llengua escrita.....	12
Activitats d'ús.....	13
Castellà a les àrees no lingüístiques.....	13
Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa	13
<i>Desplegament del currículum</i>	13
<i>Metodologia</i>	14
<i>Activitats d'ús</i>	14
<i>Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera</i>	15
<i>Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera</i>	15
<i>L'ús de la llengua estrangera fora de l'aula</i>	15
<i>Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera</i>	15
<i>Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera</i>	15
2.2.1 <i>Projectes i programes plurilingües</i>	15
<i>Llengües complementàries procedents de la nova immigració</i>	15
3. Organització i gestió	15
3.1. Organització dels usos lingüístics.....	15
3.1.1. <i>Llengua del centre</i>	15

3.1.2.	<i>Documents de centre</i>	16
3.1.3.	<i>Ús no sexista del llenguatge</i>	16
3.1.4.	<i>Comunicació externa</i>	16
3.1.5.	<i>Llengua de relació amb famílies</i>	16
3.1.6.	<i>Educació no formal</i>	16
3.1.7.	<i>Llengua i entorn</i>	16
3.2.	Plurilingüisme al centre educatiu.....	16
3.2.1.	<i>Actituds lingüístiques</i>	16
3.2.2.	<i>Mediació lingüística (traducció i facilitació)</i>	17
3.3.	Alumnat nouvingut.....	17
3.4.	Organització dels recursos humans.....	17
3.4.1.	<i>El pla de formació de centre en temes lingüístics</i>	17
3.5.	Organització de la programació curricular.....	17
3.5.1.	<i>Coordinació cicles i nivells</i>	17
3.5.2.	<i>Estructures lingüístiques comunes</i>	17
3.5.3.	<i>Projectes d'innovació</i>	18
3.6.	Biblioteca escolar.....	18
3.6.1.	<i>Biblioteca d'aula</i>	18
3.7.	Projecció del centre.....	19
3.7.1.	<i>Bloc del centre</i>	19
3.7.2.	<i>Revista</i>	19
3.7.3.	<i>Exposicions</i>	19
3.8.	Xarxes de comunitats virtuals.....	19
3.9.	Intercanvis i mobilitat.....	19
3.10.	Dimensió internacional del centre educatiu.....	19

0. Introducció

0.1. Presentació del document

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) de l'Escola Els Terraprims s'entén com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en el nostre centre.

El PLC forma part del Projecte Educatiu i té present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i es defineix en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Es defineix com a instrument de treball per a una escola catalana en llengua i continguts, amb un tractament correcte i coherent de l'aprenentatge de les diverses llengües que s'hi ensenyen i com a vehicle de tolerància i d'obertura a la globalitat del món.

Els principis expressats en el PLC es desenvolupen en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el pla anual.

Les característiques d'aquest document són:

- La legalitat: ha de ser sempre el seu marc de referència, la Llei d'Educació de Catalunya vigent (LEC).
- Adequació entre les competències comunicatives i lingüístiques del professorat del centre en relació a la llengua vehicular i la realitat del centre.
- Vinculant per part de tots els components de la comunitat educativa.
- Global en la seva aplicació, als diferents cursos, cicles, comissions en l'àmbit de gestió i en el del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Obert a les adaptacions necessàries.

1. Context sociolingüístic

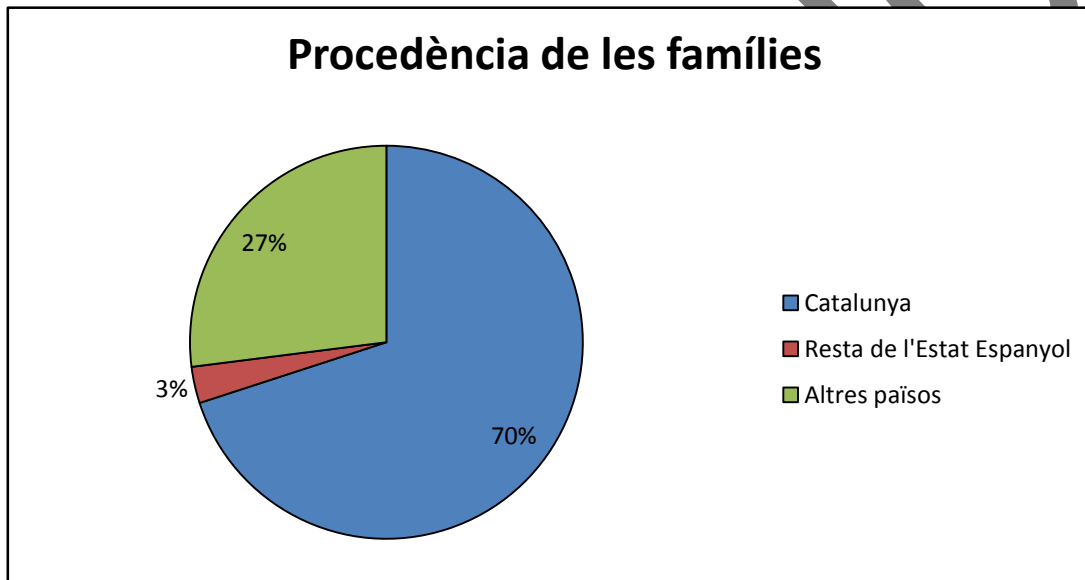
1.1. Famílies i alumnat

L'escola està ubicada al poble de Camallera a la comarca de l'Alt Empordà, i atén els alumnes del municipi que consta de les poblacions de Camallera, Saus i Llampaias. També atén els alumnes de pobles veïns que no disposen d'escola pròpia: Vilaür, Vilopriu i Sant Mori.

Actualment l'escola té 127 alumnes.

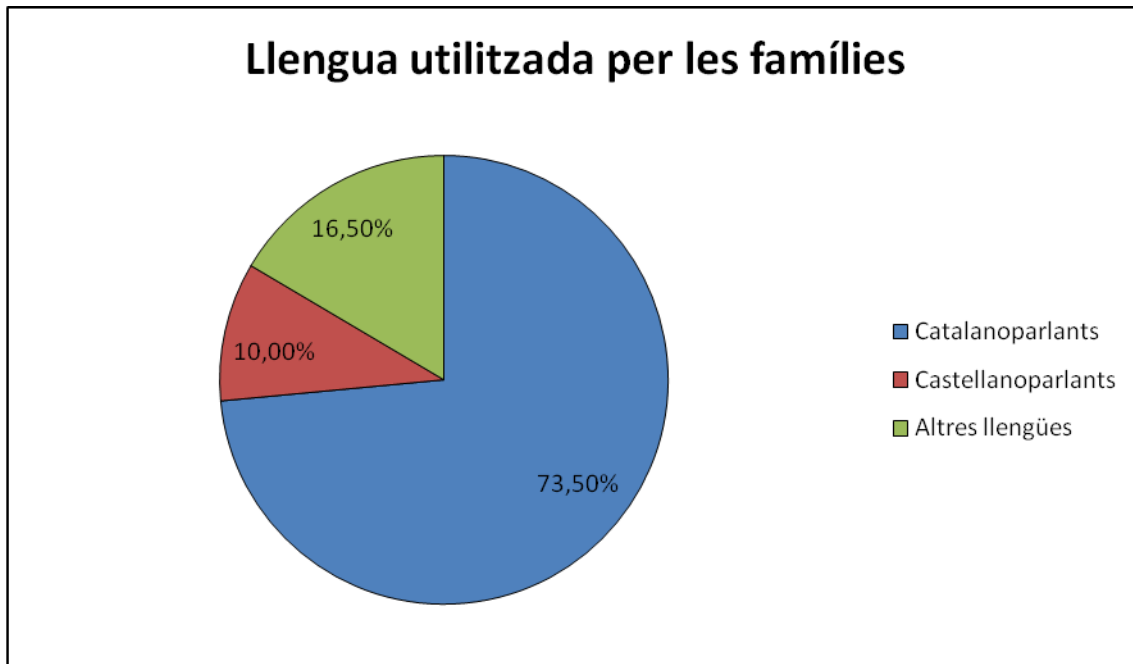
La majoria de les famílies dels/les nostres alumnes tenen un perfil socio-cultural mitjà.

La procedència de les famílies dels nostres alumnes és la següent:

Es constata un increment de famílies d'origen llatinoamericà, sobretot de l'Argentina.

Pel que fa a la situació lingüística familiar dels/les nostres alumnes, es resumeix en el següent quadre:

Els/les alumnes que provenen de famílies on es parla català i una altra llengua estan comptats com a catalanoparlants.

Observem una bona predisposició envers la integració i la normalització lingüística dels alumnes no catalanoparlants.

1.2. Entorn

La major part de les associacions i activitats del nostre entorn tenen com a llengua vehicular la llengua catalana.

L'AMPA, l'Ajuntament, la Casa de Cultura organitzen activitats diverses durant l'any. Aquestes activitats, moltes vegades no són només per a la comunitat educativa sinó per tot el poble: Festa de la Mainada, arrossades populars, quines, casals d'estiu,...

La biblioteca del poble a part del servei de préstec, ofereix atenció extraescolar als alumnes. La llengua vehicular és sempre el català.

El Centre de Dia del poble, amb qui realitzem activitats puntuals conjuntament durant el curs, també utilitzen la llengua catalana com a llengua vehicular, tot i que si cal s'adapta la llengua a les necessitats dels usuaris.

El poble compta també amb una llar d'infants, Els Petits Terraprim, la llengua vehicular de la qual és el català.

2. Tractament de les llengües al currículum

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

El centre té una clara conscienciació sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana i afavoreix la seva utilització entre tota la comunitat educativa.

2.2. Llengua oral i llengua escrita

El centre prioritza el treball de llengua oral en tots els seus registres. Pel centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

A l'etapa d'educació infantil* és quan el treball d'expressió oral es potencia diàriament en estones de conversa conjunta, treball oral de contes, explicacions als companys o als pares d'allò realitzat a l'aula (racons, projectes, etc.)

A cicle inicial la llengua oral es potencia en l'explicació de vivències, converses sobre temes d'interès pels alumnes, treball més pautat de diàlegs, i la lectura de petits textos teatrals.

A cicle mitjà i superior es potencien les presentacions orals, ja sigui de projectes com de petits treballs de les diferents àrees (llengua, educació per a la ciutadania...). Els nens disposen de PAUTES per fer l'exposició al gran grup ([Annex 1](#)).

La competència escrita es potencia en totes les seves dimensions receptives (lectura) i productives de comunicació i creació (escriptura) i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç.

Es dona molta importància a la biblioteca escolar i d'aula i a la utilització de les eines TIC com a dinamitzadores dels aprenentatges de la lectoescriptura.

S'aplica de manera progressiva diferents tipologies de textos** i de major complexitat i funcionalitat, en diferents suports (paper i digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

S'afavoreix un temps de lectura diària, mitja hora, a tots els cursos de primària, sempre a la mateixa hora. La primera part d'aquesta estona dedicada a lectura està reservada als mestres***, que llegeixen als seus alumnes algun text, conte o novel·la per engrescar als alumnes en l'hàbit de la lectura i donar un model apropiat de bon lector. Cal destacar que les lectures, tant dels mestres com dels alumnes estan escrites tant en català com en castellà.

* dossier 2: *programació de la llengua oral a l'educació infantil*

** dossier 1: *quadre de tipologies de text a treballar per cicles*

*** dossier 1: *llistat de lectures per part del mestre*

Durant aquesta mitja hora, segons el dia es realitzen diferents metodologies de lectura^{*}: lectura individual, lectura i comprensió lectora, lectura i resolució de problemes, lectura de padrins...

A primària l'expressió escrita es treballa de manera interdisciplinària a totes les àrees, ara bé, tots els cursos de primària disposen dintre de l'horari d'una hora específica, amb suport d'un altre mestre, per treballar la producció de textos^{**}. Al llarg de la primària es van treballant diferents tipologies de text segons el curs.

Hi ha unes pautes de correcció^{***} per cada cicle que el/la mestre/a tindrà presents per la correcció de les produccions que realitzin els nens i nenes. Aquestes pautes es fan saber als alumnes per tal que siguin coneixedors d'allò que es vol treballar. El/la mestre/a també disposa d'uns consells de correcció per ell mateix i per l'alumne.

En l'àmbit d'expressió escrita es dona molta importància a fer un treball previ d'expressió oral per tal de planificar el text.

La lectoescriptura a Educació Infantil:

Entenem que l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura a l'etapa d'educació infantil va estretament lligada a la necessitat de comunicació, socialització i a la curiositat innata de tot infant. L'entorn proper ofereix molts estímuls i models al nen/a, i les mestres els aprofitem per fer-los significatius i desvetllar l'interès dels nostres alumnes cap a la lectura i escriptura.

Cal tenir en compte que cada alumne/a té unes particularitats i necessitats i que s'han de respectar els diferents ritmes d'aprenentatge.

Partint d'aquesta premissa la nostra **METODOLOGIA** es basa en:

- Les produccions dels nens procurem que siguin significatives, que l'alumne entengui que pot comunicar-se per mitjà del llenguatge escrit. La primera forma de comunicar-se gràficament és el dibuix, quan el nen ho fa vol expressar quelcom que després explicarà verbalment al mestre i aquest escriurà al paper, una paraula, una frase, etc. S'estan treballant les bases de la comunicació escrita i relacionant les formes d'expressió oral i escrita. A classe potenciem les activitats en que el nen sent la necessitat d'expressar-se a través del codi escrit.
- Les activitats que realitzem de lectura i producció del codi escrit van encaminades a la verificació d'hipòtesis, anticipacions, inferències d'un text, etc. Activitats que responen al model interactiu de l'adquisició de la lectura i l'escriptura.
- El nen parteix de la idea que llegeix i escriu per a algú, amb una finalitat. Per tant treballam amb textos reals, amb sentit i relacionats amb les activitats que es fan a l'aula i les necessitats comunicatives que expressen els nens (escriure una nota als pares, la carta als reis, llistes diverses, llegir una recepta que hem de fer, les instruccions d'un joc, un conte, etc).
- Tenim en compte l'etapa en que es troba el nen, comptant com a referència amb les etapes de la lecto-escriptura descrites per A. Teberosky i E. Ferreiro, per tant quan el nen està en el procés que escriu algunes lletres i se'n deixa d'altres, s'ha d'interpretar el que vol expressar,

^{*}annex 1: *quadre de metodologies de lectura*

^{**}annex 2: *programacions d'expressió escrita*

^{***}annex 1: *quadre pautes de correcció de textos per cursos*

ja que forma part d'un procés reflexiu i la correspondència so-grafia convencional és el final del camí i no el principi.

- Llegim i escrivim per a trobar informació, per a gaudir, aprendre, expressar idees i pensaments, etc. Fem que l'alumne sigui conscient de tot això, per això utilitzem les diferents tipologies textuais per a realitzar aquest aprenentatges, per exemple, escriure el nom als treballs per a saber de qui són, llegir el noms del companys per a recordar quins no han vingut a l'escola. Procurem que els alumnes s'engresquin a escriure i llegir sobre els temes que els interessin. Això fa que s'impliquin en el procés i que estiguin motivats. És més important el procés que el resultat, i que els alumnes se sentin protagonistes del seu aprenentatge, perquè d'un procés ben seguit en sortiran uns resultats satisfactoris.
- En tot moment valorem el que els nens ja saben en arribar a l'escola.
- El joc és l'activitat pròpia dels nens d'aquesta edat. Per això trobem imprescindible que estigui a la base de totes les activitats per a fer-les més motivadores. Treballem de forma globalitzada i tenim en compte que tant la lectura com l'escriptura formen part de la rutina diària.
- Aprenem entre tots, tant és un model la mestra, com els mateixos companys, per això es treballa amb diferents agrupaments d'alumnes, parelles, petit grup, mig grup, activitats individuals, activitats intercicle,... es tracta de crear a l'aula un ambient on sigui necessari i significatiu llegir i escriure, on els mestres hem de ser models de lectura, escriptura i parla correcta.

Relació llengua oral i llengua escrita

Com no pot ser d'altra manera, es planifiquen i s'apliquen a tots els nivells activitats en què la relació de la llengua oral i escrita sigui recíproca i inherent. En l'àmbit d'expressió escrita es dóna molta importància a fer un treball previ d'expressió oral per tal de planificar el text.

La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua catalana és responsabilitat del conjunt del claustre i, per tant, es vetlla perquè des de totes les àrees s'assoleixi l'aprenentatge de la llengua tant en la comprensió com en l'expressió.

Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El tractament que es fa de la llengua és compartit per a tots els cicles i nivells, per la qual cosa es vetlla perquè el conjunt del claustre disposi de moments reals i efectius per poder coordinar-se i consensuar els principis pedagògics i metodològics que ha d'orientar l'ensenyament de la llengua, tant catalana com castellana. El centre disposa d'una comissió de llengua formada per un mestre de cada cicle per tal de garantir aquesta coherència. Tot i així, donat que som un centre petit, en moment puntuals acordem fer traspàs d'informació de cicles a nivell de claustre.

A més a més, les reunions de traspàs d'informació relativa als alumnes és important per anar adequant les estratègies d'ensenyament a les característiques pròpies d'un grup classe o d'un alumne/a en concret i facilitar millor l'adquisició de les competències en la llengua.

Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular: atenció a la diversitat.

El nostre centre vetlla per l'aplicació de mesures organitzatives i estratègies didàctiques per tal d'aconseguir que l'alumnat nouvingut rebi una acollida al centre i una atenció lingüística adient per facilitar el seu accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge i la seva adaptació al centre i al sistema educatiu de Catalunya. Les noves incorporacions que hi ha hagut en els darrers anys han estat majoritàriament alumnes de procedència llatinoamericana, per tant la seva adaptació al centre no ha suposat problemes destacables.

El centre no disposa d'Aula d'Acollida. Els alumnes nouvinguts s'atenen a l'aula ordinària i es fa un seguiment coordinat entre el/la tutor/a i la mestra d'educació especial. Si es creu convenient, segons les necessitats de cada alumne, es contempla la possibilitat de destinar alguna hora d'EE individual i/o les sessions de SEP (Suport Escolar Personalitzat) que calgui.

Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El català és el vehicle d'expressió normal en totes les activitats docents i administratives. Per altra part el centre té una participació activa en activitats acadèmiques i culturals que s'organitzen des de l'entorn per tal d'incentivar l'ús de la llengua.

A l'escola portem a terme diverses activitats que tenen present la incentivació de l'ús de la llengua. Entre les diverses activitats hi trobem:

Les assemblees: A nivell d'escola treballem els valors a través de les assemblees. Es fan tres assemblees a l'any i es decideix quin valor es treballarà segons les necessitats detectades. Aleshores cada classe treballa a través de diferents activitats i el dia de l'assemblea s'expliquen les conclusions a tota l'escola, a nivell oral, amb imatges, representacions, ppt, cançons...

El grup que presenta fa una explicació més extensa o introdueix el tema a través d'algun element, d'un conte... i els altres cursos expliquen les conclusions o alguns dels aspectes treballats a classe.

Objectius:

- Treballar valors i competències de desenvolupament personal com ara l'autonomia, l'esforç, el respecte...
- Compartir experiències/activitats/coneixements amb la resta de nens/nenes de l'escola.
- Reforçar i valorar positivament les exposicions orals al gran grup.

Conta contes. Les mestres, per cicles, expliquen un conte a tots els alumnes de l'escola a través de diferents tècniques (titelles, ombres xineses, representació teatral, projector...).

Per St. Jordi els/les mestres representem l'obra a tots els alumnes.

Pastorets/cantata: Per Nadal fem una celebració en que depenent de l'any portem a terme una cantata (una part de teatre i una part cantada) o fem pastorets amb grups intercycles teatralitzat, en que durant el mes previ, els nens i nenes preparen els textos, l'escenificació, l'expressió, el to...

Jocs Florals: Cada curs celebrem els Jocs Florals i convidem als nens i nenes a participar en la tipologia de poesia i prosa. Els guanyadors llegeixen la seva creació i tots els treballs queden exposats per tal que els pares que estan convidats a l'acte, puguin llegir-los. Els més petits participen recitant un poema i a través de dibuixos.

Trobades de corals i cantània: L'escola participa des de ja fa un temps en activitats musicals ja que de manera interdisciplinària també a través de la música es fa un treball de la llengua, de l'exposició a un gran grup, de compartir amb els altres i de saber estar.

El rodajoc.

El català és la llengua en què es porten a terme la majoria de les activitats descrites de manera prioritària, però també s'utilitza el castellà i l'anglès en diferents moments (contes i cançons).

L'objectiu d'aquestes activitats és que els nens i nenes gaudeixin escoltant o recitant en activitats compartides per tots els membres de l'escola, on la llengua vehicular és el català.

A part de les activitats més de caire oral a l'escola es participa en alguns concursos com ara el de "Els amics de la Unesco", "Arròs Montsià", projecte "School to school"... o d'altres que puguin sorgir de manera puntual, en què el propòsit es animar als nens i nenes a produir textos i potenciar les seves habilitats comunicatives.

Avaluació del coneixement de la llengua

Les competències lingüístiques dels alumnes s'avaluen en base a l'observació del treball diari en les produccions pròpies de cada alumne/a i d'acord a proves elaborades pels mestres en funció de les competències que es vulguin avaluar a cada moment.

L'avaluació és un procés continu que té en compte el punt de partida de cada alumne/a, és a dir l'avaluació inicial, el seu progrés individual, és a dir l'avaluació formativa, i per tant, si cal, s'establiran les modificacions curriculars que s'estimin oportunes. Finalment es du a terme l'avaluació sumativa en què es fa una valoració de tot el procés a través de diferents registres, de l'observació, de la interpretació de les respostes i del comportament en les diferents activitats que es duen a terme (controls periòdics dels temes, dictats, expressió oral presentacions, lectures preparades ...).

Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques seran avaluades d'acord amb el mateix criteri d'importància.

- Resum de les proves ACL (Annex 3)
- Proves de velocitat. (Annex 3)
- Dictats per cicles (Annex 3)
- A Educació Infantil es passen unes proves de llengua. (Annex 3)

Materials didàctics

El centre vetlla perquè l'adequació del material didàctic al nivell de competència de l'alumnat sigui coherent. Utilitzem eines diverses pel treball de la llengua com ara diccionaris, enciclopèdies, fitxes diverses, textos reals, materials audiovisuals, material de racons, jocs de treball cooperatiu...

A C.I. utilitzem llibre de text només a anglès.

A C.M. i C.S. utilitzem llibres de text socialitzats, i quaderns (no socialitzats).

2.3. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

Introducció de la llengua castellana

Es treballa amb l'objectiu que els nens i nenes tinguin el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana, si bé en determinats casos l'aprenentatge de la llengua castellana es veu afavorit donada la procedència familiar, de la mateixa manera de vegades la procedència familiar és una dificultat afegida.

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permeten reforçar el currículum.

A l'hora d'introduir l'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana, es segueix una metodologia en que es potencia en els primers cursos el treball de la llengua oral i progressivament es va introduint el treball de la llengua escrita. En el desenvolupament de la metodologia es contempla la continuïtat i coherència entre el que es fa a nivell de llengua catalana i el que es fa de llengua castellana, d'aquesta manera es reforcen continguts treballats en una o altra llengua.

Llengua oral

El treball de la llengua castellana inclou un ampli ventall d'activitats perquè l'alumnat adquireixin habilitats lingüístiques, sobretot en la competència oral i especialment en els primers cursos.

A CI el que es fa de llengua castellana és principalment a nivell oral i s'introdueix alguna petita tasca escrita. A Cicle Mitjà i Cicle Superior ja es treballa tant a nivell oral com escrit, reforçant l'estructura i l'ortografia i destinant estones dintre de l'horari tant pel treball oral (contes, converses...) com per l'escrit (lectura i producció de diferents tipologies de textos).

A l'escola treballem la variant estàndard del castellà, però aprofitem la presència a l'escola d'alumnes d'origen sudamericà per valorar les variants de la llengua castellana que ajuden a enriquir l'aprenentatge dels nens, si bé, no hi ha una consideració específica de les variants de llengua castellana.

Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita a l'escola té com a objectiu formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu duem a terme activitats de lectura i escriptura que tenen en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques dels alumnes segons els cicle o nivell en el que es troben.

En el treball de la llengua escrita de la mateixa manera que en el treball de la llengua oral es fa de manera coordinada amb la llengua catalana i s'aprofiten i es reforcen estructures d'una i altra llengua.

Tot el professorat segueix el mateix enfocament i plantejament metodològic global sobre la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen tenen uns objectius clars i aquests es comparteixen amb l'alumnat; tant en les exposicions orals al grup, en expressió lectora, en la producció de textos (estructura, ortografia...) . Per part del professorat hi ha uns mecanismes establerts de revisió i millora de cada una de les habilitats.

Aquestes activitats que es treballen a llengua castellana estan seqüenciades en funció del procés d'ensenyament/aprenentatge i estan coordinades amb les que es treballen a llengua catalana.

S'aplica de manera progressiva diferents tipologies de textos i es treballa a través de diferents suports (paper i digital) i formats (verbals, gràfics i imatge).

- Tipologies de text per cicles (Annex 1)
- Pautes de correcció per cicles(Annex 1)
- Dictats (Annex 3)

Activitats d'ús

En el treball d'aula el centre ofereix situacions en que l'alumnat pot gaudir dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana, com a un mitjà més d'accés a materials de suport que ajuden en el procés d'ensenyament/aprenentatge. També es preveu el suport tecnològic com una eina per projectar el treball curricular que es desenvolupa i s'elabora a l'aula.

El centre ha previst, per cicles, activitats d'ús de la llengua castellana per reforçar-ne el procés d'ensenyament/aprenentatge

Castellà a les àrees no lingüístiques

El centre contempla la possibilitat de poder impartir blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà, tot i que de moment no s'ha dut a terme.

2.4 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua estrangera.

Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

Desplegament del currículum

La llengua estrangera és l'anglès.

A l'escola hi ha continuïtat de professorat: la plaça d'anglès està ocupada per una mestra amb plaça definitiva . La mateixa mestra ensenya als tres cicles, per tant hi ha continuïtat entre els tres cicles. A les proves de competències bàsiques de sisè del curs passat (2013-13) els resultats van ser alts.

El centre recolza el treball de la llengua anglesa i es potencia a través de més hores dedicades a aquesta àrea. S'imparteixen tres sessions setmanals d'anglès des de primer a sisè.

Està prevista en la programació una distribució coherent dels continguts i la creació de contextos d'ús de la llengua. Es dissenyen situacions d'aprenentatge globals en que tenen una aplicació en l'ús

quotidià. També es preveuen activitats amb una estructura seqüencial de construcció de coneixement i es preveuen agrupaments de diversa tipologia (individuals, parelles, grups) i es fa una reflexió sobre el procés i el resultat final.

Metodologia

El consens de com ensenyar l'anglès ha sigut ràpid ja que només hi ha una especialista d'anglès.

Es vetlla per enfocar l'aprenentatge més a nivell oral a cicle inicial i ajudar-los a esdevenir progressivament autònoms per continuar aprenent tant a nivell oral com escrit en els altres cicles, i així desenvolupar les habilitats lingüístiques.

L'objectiu és que al finalitzar l'etapa de primària els nens siguin capaços de parlar -conversar, escoltar -comprendre, llegir-comprendre i escriure en la llengua estrangera, que esdevinguin usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

En el primer cicle de primària (1r i 2n) per la majoria d'alumnes representa entrar en contacte amb una llengua nova i s'hi comencen a familiaritzar, és per això que és molt important la motivació i el fet de divertir-se aprenent en les diferents activitats. Per començar aprendre contacte amb l'anglès la mestra utilitza la llengua anglesa en les diferents situacions que es produeixen dins l'aula. Així doncs els nens estan en contacte amb la llengua la major part del temps. Les activitats són motivadores i engrescadores, i a través de cançons, rimes, contes, dramatitzacions, jocs, activitats... es potencia principalment la llengua oral: listening i speaking ja que serà la base dels seus coneixements en la llengua estrangera, que en cursos posteriors aniran aprofundint i ampliant.

Tot i això, no es deixa de banda la llengua escrita: writing i reading, amb exercicis senzills principalment de vocabulari bàsic. Es potencia el treball amb diferents agrupacions, és a dir, individual, en parella, petit grup i grup classe.

En el segon i tercer cicle de primària (3r, 4t, 5è, 6è) els nens ja disposen d'uns coneixements previs que faciliten la comunicació dins l'aula en la llengua anglesa. Així doncs, sempre que és possible es propicia la utilització de l'anglès com a llengua de comunicació amb la mestra i entre alumnes. En aquests cursos també es treballen les quatre habilitats bàsiques: speaking, listening, reading, writing, sempre proposant activitats que ho potenciïn d'una manera equitativa. El sistema de treball és a partir del llibre socialitzat i del quadern d'activitats, així com d'histories, cançons, rimes, jocs, petits textos de comprensió escrita, activitats de comprensió oral, vídeos, presentacions davant del grup classe o a d'altres grups de l'escola... entre d'altres. Es potenciarà, de la mateixa manera que a cicle inicial el treball individual, en parella, petit grup i grup classe.

També utilitzem les noves tecnologies (projector, filmacions, ordinadors,...) i la biblioteca de l'aula d'anglès així com la biblioteca de l'escola. De la mateixa manera s'habituarà als nens a utilitzar el diccionari bilingüe.

Activitats d'ús

Al llarg de les sessions de llengua anglesa a CM es fa un carteig amb alumnes de la Índia dintre del projecte "School to school".

Tot i que encara no es porta a terme, estem oberts a treballar els continguts d'altres àrees en llengua anglesa, enfocament interdisciplinari CLIL (el treball d'una unitat didàctica o una assignatura en anglès), celebració de l'English Day...

Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Periòdicament es revisen els llibres de text i els materials didàctics que es fan servir segons les necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixin per a l'ampliació i reforç dels coneixements.

El fet de tenir grups poc nombrosos fa que es pugui atendre personalment a les diferents individualitats.

Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

A les classes d'anglès es fan servir recursos tecnològics (audiovisuals, informàtics...): vídeos per mirar, audacity per gravar, petites filmacions, jocs d'ordinador, etc. L'ús de tots aquests recursos estan planificats en les programacions.

L'ús de la llengua estrangera fora de l'aula

La projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula és una prioritat i per això anualment es va a teatre en anglès; els alumnes expliquen contes en anglès a casa seva prèvia preparació del conte a l'escola; es fan petites filmacions per ensenyar als companys de l'escola i famílies, etc.

Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

L'anglès es comença a primer de primària.

Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

No es duen a terme continguts curriculars d'àrees no lingüístiques, tot i que el centre contempla la possibilitat de poder impartir blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en anglès.

2.2.1 Projectes i programes plurilingües

El centre havia participat en projectes plurilingües però actualment no.

Llengües complementàries procedents de la nova immigració

El centre no ha previst/planificat el tractament de les llengües d'origen, però durant les classes se'n fa referència i es valoren altres cultures, així com altres llengües.

3. Organització i gestió

3.1. Organització dels usos lingüístics.

3.1.1. Llengua del centre

El centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, els cartells i la decoració general del centre. A la pràctica es respecta aquest acord i se'n fa un seguiment. El centre es un referent d'ús de la llengua catalana, al igual que les entitats culturals del poble.

3.1.2. Documents de centre

El centre es troba en període de revisió i actualització dels documents de centre, i té especial cura i atenció als continguts referits a la llengua. Actualment s'està fent un seguiment de les actuacions quotidianes i de les propostes de canvi que s'han anat integrant fruit de les revisions fetes.

3.1.3. Ús no sexista del llenguatge

En general, en els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. En general, es treballa transversalment a les àrees del currículum, ja que s'ha entès que la paraula és una eina de transformació.

3.1.4. Comunicació externa

El centre educatiu emprà el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català. Si hi haguessin peticions en castellà sol·licitades per les famílies, s'atendrien en la llengua sol·licitada.

3.1.5. Llengua de relació amb famílies

El centre educatiu ha acordat que tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat. El català és la llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

3.1.6. Educació no formal

3.1.6.1. Serveis d'educació no formal i activitats extraescolars

El centre educatiu veu bé que es desenvolupin activitats dels serveis d'educació no formal al mateix centre (menjador escolar, activitats extraescolars...), en facilita el funcionament i procura que aquestes activitats tinguin un caire pedagògic. El centre educatiu anima als adults responsables de les activitats a utilitzar com a llengua vehicular el català.

3.1.7. Llengua i entorn

Tot i que en el municipi no hi ha cap pla educatiu d'entorn, es procura treballar coordinats amb altres centres (centre de dia), administració pública (ajuntament) o altres entitats de l'entorn (AMPA...), garantint continuïtat i coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

3.2. Plurilingüisme al centre educatiu

3.2.1. Actituds lingüístiques

El centre té en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofita, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre. El clima que es viu en el centre és favorable i respectuós envers la diversitat cultural.

3.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Les pautes d'ús lingüístic que estan regulades en el centre són favorables a l'ús de la llengua catalana. Les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn són en llengua catalana. No hi ha cap mena de prejudici per atendre oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin. No s'han articulat mesures de traducció de documents o altres informacions de manera bilingüe perquè fins al moment no s'ha n'ha sorgit la necessitat.

3.3. Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. L'enfocament serà comunicatiu i si es creu convenient es farà una atenció individualitzada intensiva amb la mestra d'educació especial o al SEP. Se'n farà un seguiment de l'evolució i dels resultats a les sessions d'avaluació.

El centre posa mecanismes per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

Tot i que es treballa per garantir un nivell bàsic de llengua catalana de l'alumnat nouvingut, paral·lelament es fa l'ensenyament de la llengua castellana i es té present el paper del castellà en la societat.

3.4. Organització dels recursos humans

3.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

El centre ha fet una autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius estratègics i de millora de centre. Actualment la formació que es du a terme (curs sobre el treball cooperatiu) es preveu que reverteixi en diferents àrees curriculars.

3.5. Organització de la programació curricular

3.5.1. Coordinació cicles i nivells

L'ensenyament – aprenentatge de la llengua catalana, castellana i anglesa (lectures, comprensió escrita, expressió escrita, correcció de textos) està coordinada a tota la primària.

La coordinació amb Educació infantil, pel que fa referència a documents de suport del treball de la lectoescriptura, està en procés.

3.5.2. Estructures lingüístiques comunes

El centre ha reflexionat sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes. L'acord dels professors és d'evitar la repetició de continguts. El material i les estratègies lingüístiques que el centre emprava tenen en compte la llengua catalana com a primera llengua d'aprenentatge.

3.5.3. Projectes d'innovació

El centre no participa en cap projecte d'innovació de les llengües, si bé, la formació de centre que es du a terme, en la qual hi participa tot el claustre, "El treball cooperatiu", té una repercussió directa en diferents àrees curriculars, entre elles l'ensenyament - aprenentatge de les llengües.

El centre juntament amb la Zer Tramuntana, va formar part d'un programa d'innovació educativa en llengües estrangeres "Let's speak in English!", al llarg dels cursos 2008-2009, 2009-2010 i 2010-2011. També havia format part d'un projecte Comenius al llarg de 9 cursos escolars.

3.6. Biblioteca escolar

El centre té una biblioteca escolar amb un fons de documents suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la comunitat educativa. Pel que fa a la llengua, els documents estan escrits en català, castellà i anglès.

La biblioteca del centre queda oberta en horari lectiu per fer-hi sessions de lectura o per fer-hi treballs de recerca de medi o altres.

3.6.1. Biblioteca d'aula

Pel que fa a les activitats de foment de la lectura i accés i ús de la informació, el curs 2013-2014 s'ha optat per potenciar la biblioteca d'aula amb un fons de llibres adequats a cada edat i necessitats, amb una planificació anual especificada a l'horari.

Aquest curs cada alumne ha fet l'aportació d'un llibre pel fons de la biblioteca d'aula. Aquest fons bibliogràfic consta de llibres tant en català com en castellà. Als alumnes se'ls indica un llistat de col·leccions adients per la seva edat i n'escullen un. (Annex 1)

Cada curs també disposa de llibres per treballar l'educació emocional. (Annex 1)

A educació primària de 1r a 6è, s'ha establert ½ hora setmanal (de 11:30 a 12:00) per fer lectura. Una d'aquestes sessions està destinada a la lectura a la biblioteca d'aula.

També hi ha una capsa-bibliogràfica destinada a les lectures dels nens que fan "padrins de lectura", amb una selecció de llibres específics per aquesta activitat.

3.6.1.1. Accés i ús de la informació

La biblioteca del centre s'utilitza, tot i que no de manera sistemàtica, per dinamitzar activitats de recerca, tractament, avaluació i comunicació de la informació.

La llengua vehicular i d'aprenentatge és el català, però també es té cura d'introduir activitats que fomentin l'ús i el coneixement de les altres llengües curriculars.

3.6.1.2. Pla de lectura de centre

El centre està elaborant el seu propi PLEC, que recull tot el concepte de desenvolupament de l'hàbit de la lectura, així com les activitats de dinamització que es fan a les aules per cicles. El desenvolupament del PLEC es du a terme atenent la diversitat sociolingüística, amb el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge i amb el vist-i-plau del Consell Escolar.

3.7. Projectió del centre

3.7.1. Bloc del centre

El centre té un blog que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar informació diversa d'activitats que es duen a terme a l'escola amb els nens i nenes dels diferents cursos. El blog està al dia i la informació és actualitzada. L'actualització està gestionada principalment pel coordinador TIC i per la secretària, si bé tothom pot fer-hi aportacions.

El blog és en llengua catalana, tot i que, pot haver-hi en algun moment escrits en altres llengües curriculars corresponents a activitats concretes.

3.7.2. Revista

El centre fa una revista digital anual que s'elabora a SEP de "Reporters" de Cicle Superior, la qual es penja al blog per tal que tothom pugui visitar-la. A la revista hi surten reportatges (fotografies i escrits) d'activitats, celebracions o fets succeïts al llarg del curs. La revista serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en que es participa.

3.7.3. Exposicions

El centre organitza un cop a l'any una exposició i a l'hora una sessió de portes obertes en que es presenta principalment el treball de l'artista i/o projecte treballat aquell any. També es projecten filmacions (en anglès, català o castellà) en funció del que s'ha treballat.

Per St. Jordi s'exposen els textos (poema i prosa) elaborats en llengua catalana, pels nens i nenes de l'escola.

3.8. Xarxes de comunitats virtuals

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitat virtuals (sites, drive, calendar...) en les quals intervenen el professorat, per tal de compartir informacions i recursos.

3.9. Intercanvis i mobilitat

El centre no participa en intercanvis ni estades lingüístiques. Utilitza la xarxa telemàtica per oferir canals de comunicació i treball per conèixer realitats històriques, lingüístiques i culturals sense desplaçar-se.

3.10. Dimensió internacional del centre educatiu

Si bé durant un llarg període (9 anys) el centre va formar part de projectes internacionals, en l'actualitat no forma part de cap projecte d'intercanvi entre professorat, alumnat ni centres dins l'àmbit europeu per promoure'n la relació.